

Mégis miért lehetünk optimisták?

Tóth István János¹

1: SGH Warsaw School of Economics, CRCB

CEU Bibó István Szabadegyetem
CEU, Budapest
2025. február 25. 17:00

2025. 03. 13.

Adatok

- I. Magyar közbeszerzések 1998 – 2023 a Közbeszerzési Hatóság oldalán elérhető információk [doc, html formátum] alapján

346.482 szerződés

Adatok

- II. Európai közbeszerzések adatai 2006-2023 az EU TED honlapról (<https://ted.europa.eu/en/>) CSV formában

10.790.568 szerződés

A NER-es “tizenhármak”

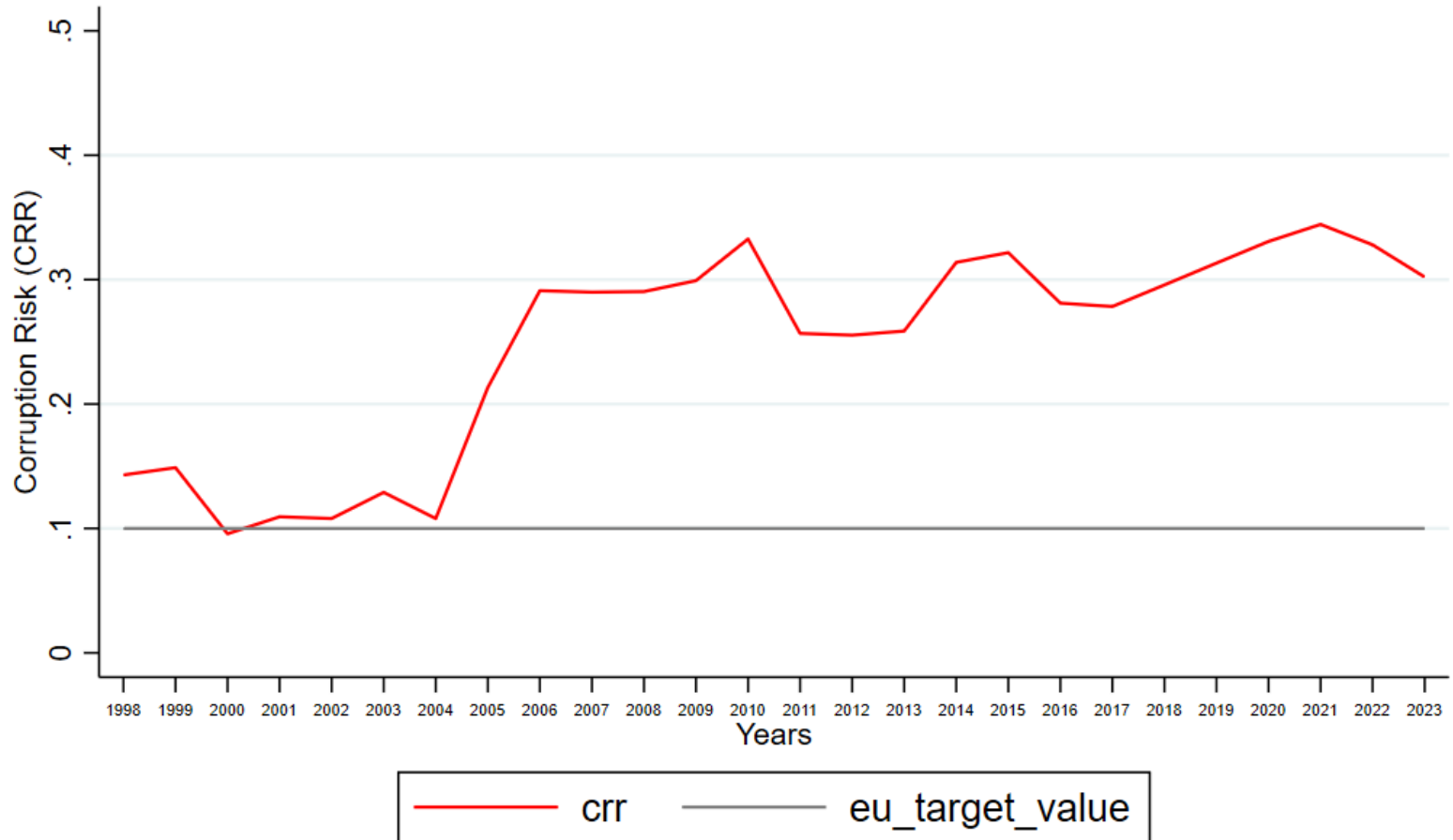
1. Balásy Gyula
 2. Garancsi István
 3. Mészáros Lőrinc
 4. Simicska Lajos
 5. Tiborcz István
 6. Szíjj László

 7. Homlok Zsolt (<- Mészáros Lőrinc)
 8. Jászai Gellért (<- Mészáros Lőrinc)

 9. Csetényi Csaba
 10. Hamar Endre (<- Tiborcz István)
 11. Kuna Tibor
 12. Paár Attila (<- Tiborcz István, Simicska Lajos, Szíjj László)
 13. Varga Károly (<- Szíjj László)
- Ők összesen 44 olyan NER-es cég „tulajdonosai”, amelyek nyertek legalább egy közbeszerzést Magyarországon 1998-2023 között.

Korrupciós kockázat, 1998-2023

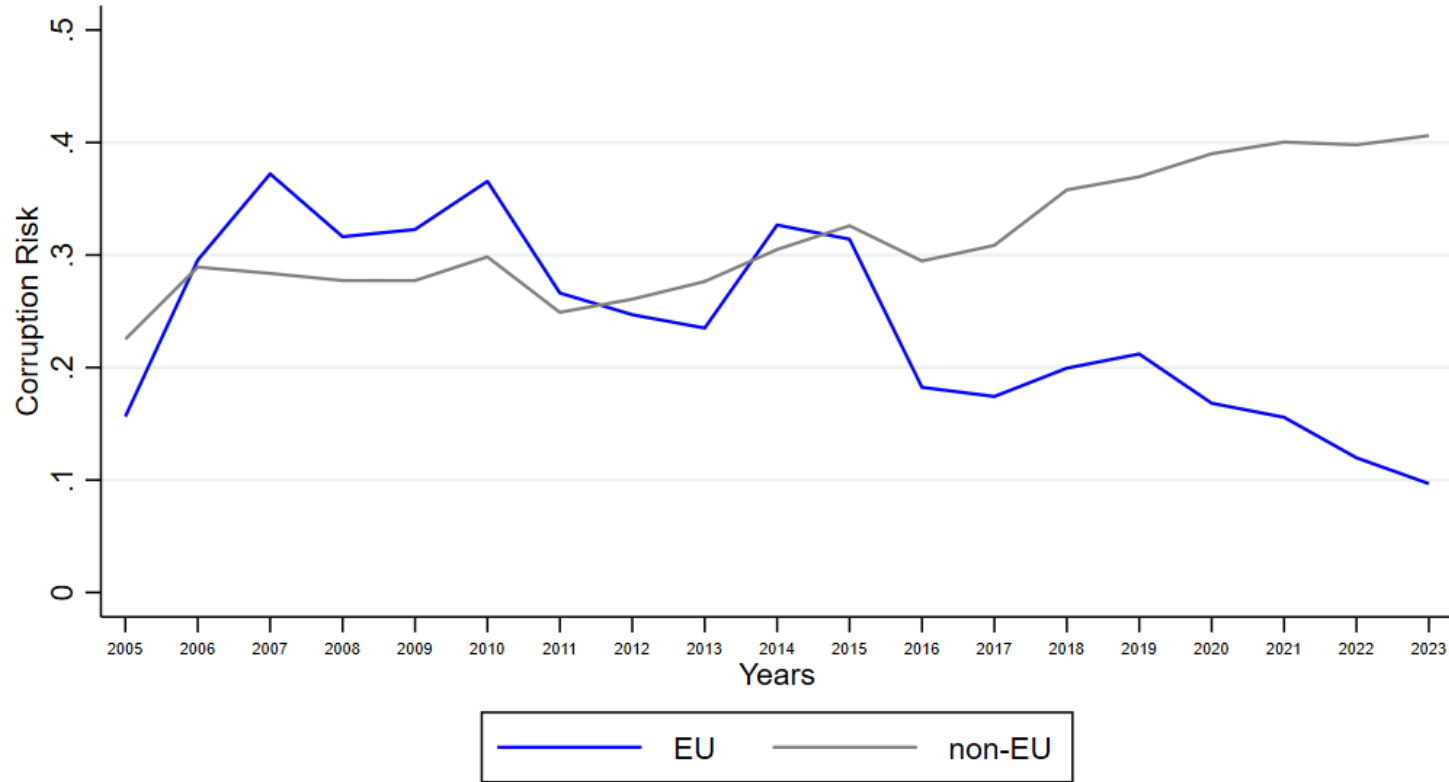
Fig. 3. Corruption Risk in Hungary from 1998 to 2023

Notes:
Including framework agreements; N=346,482
Source: CRCB

Az “Elios-hatás”: korrupciós kockázatok az EU és hazai finanszírozású szerződéseknél, 2005-2023

Fig. 5. Corruption Risk in Hungary by Type of Funding (EU or non-EU) from 2005 to 2023

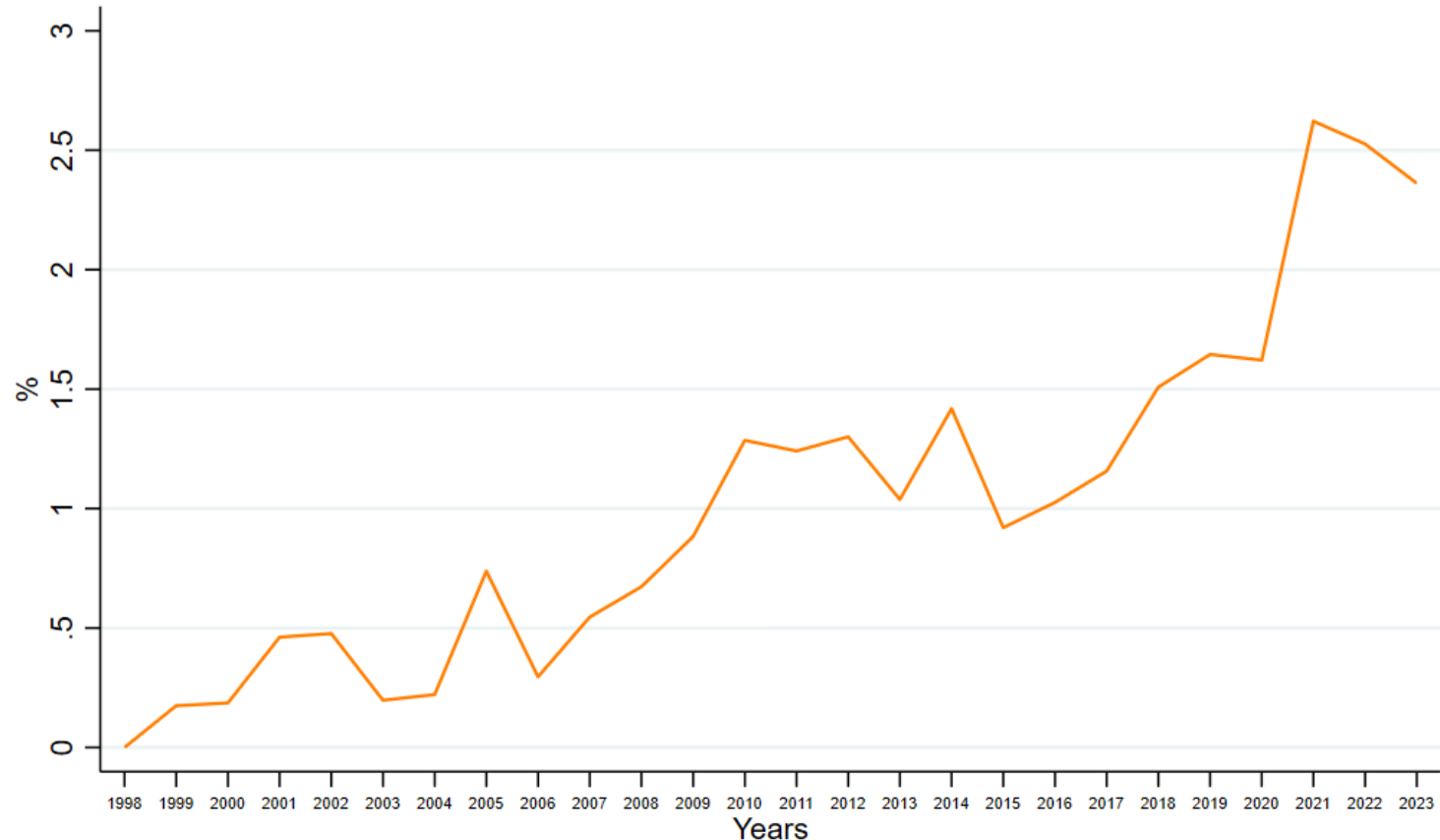
Notes:

EU: contracts financed by EU; non-EU: contracts financed by Hungarian taxpayers
Including framework agreements; N= 310,960

Source: CRCB

A NER-es cégek egyre nagyobb arányban jutnak közbeszerzési szerződésekhez, 1998-2023

Fig. 7. Share of Contracts Won by Fidesz-affiliated Cronies in Hungary from 1999 to 2023

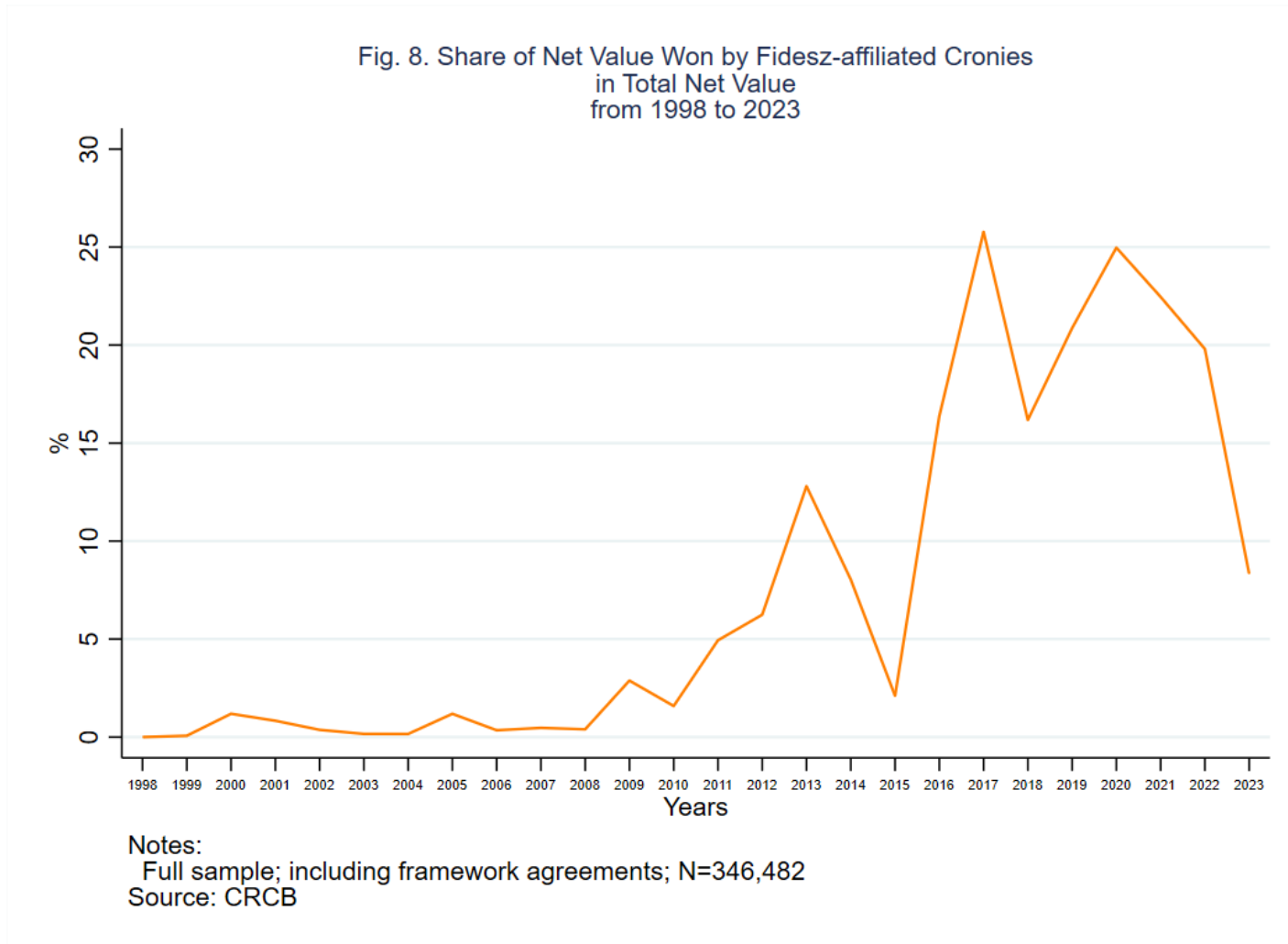

Notes:

Full sample; including framework agreements; N=346,482

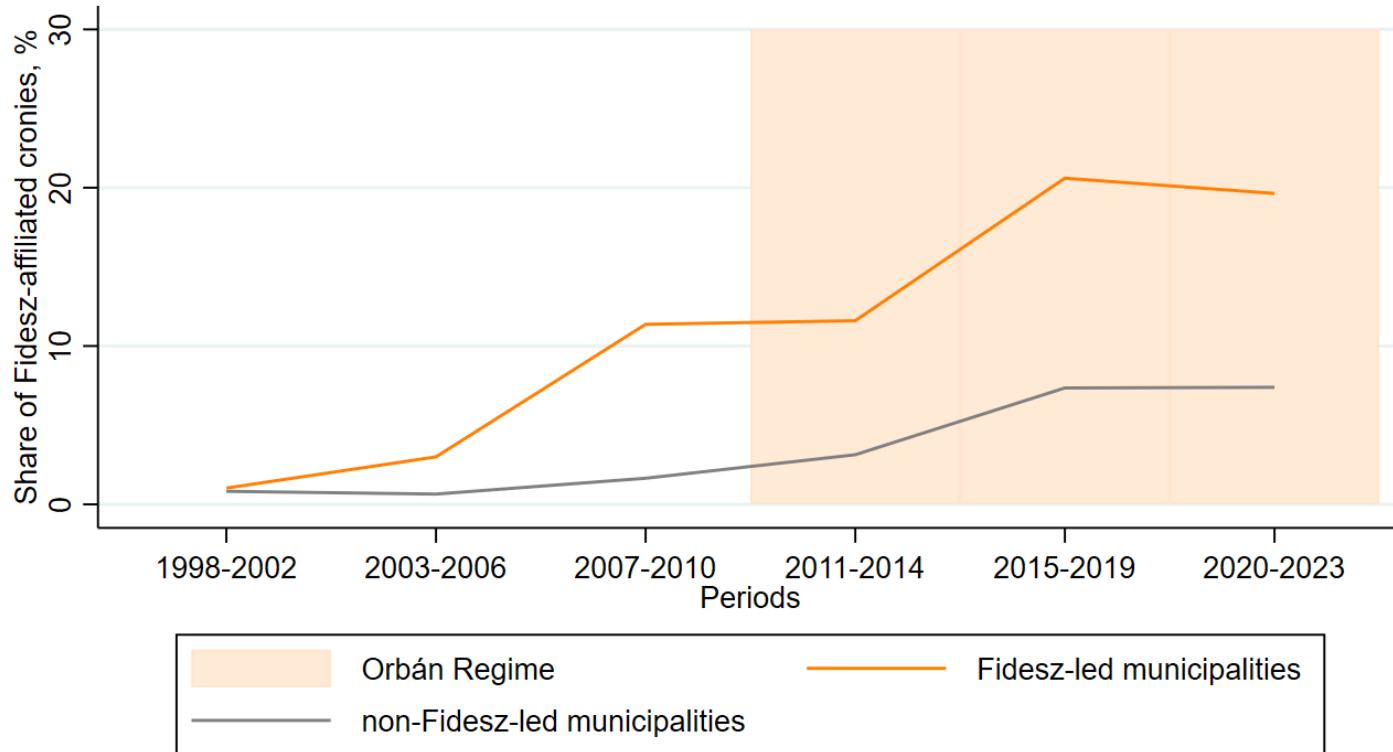
Source: CRCB

A NER-es cégek 2016-2022 között 15-25 százalékát nyerték az összes közbeszerzési szerződés értékének

A Fidesz vezetésű önkormányzatok és a NER-es cégek, 1998-2023

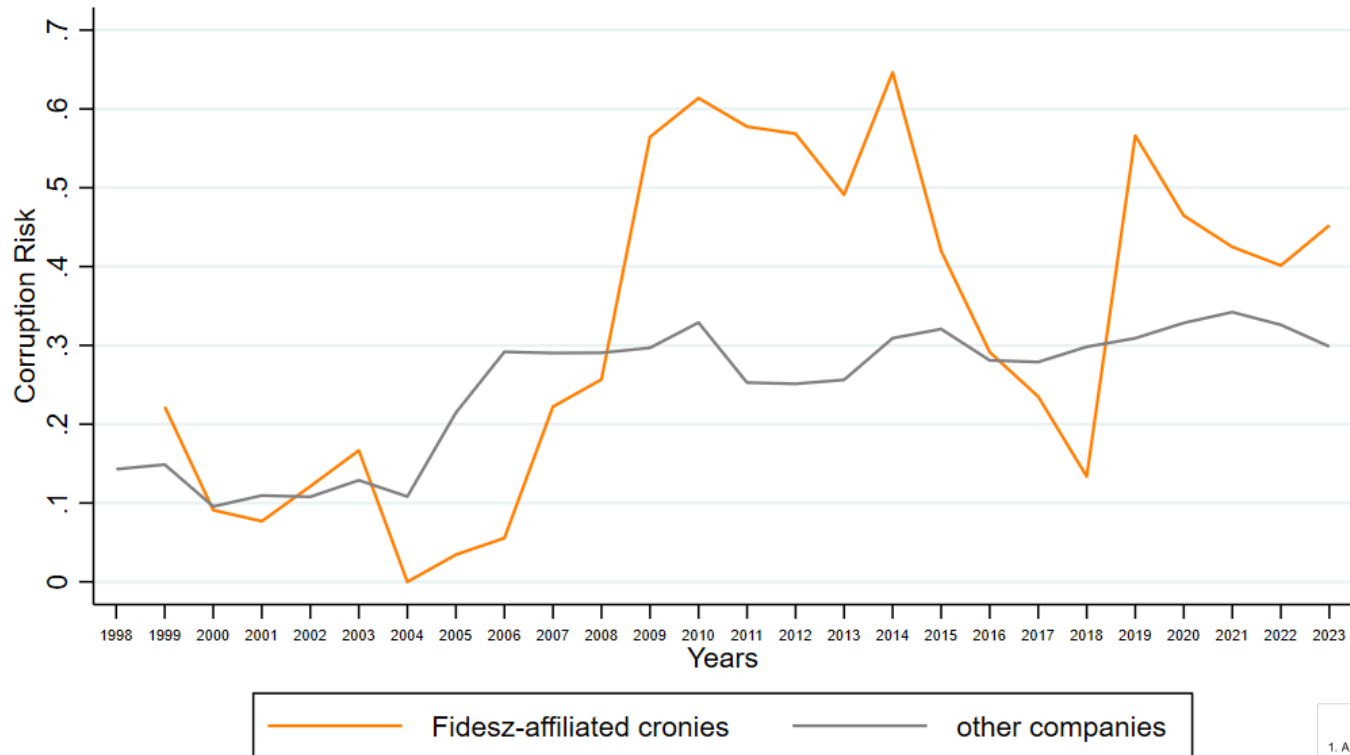
Fig. 18. Share of Net Value of Public Contracts Won by Fidesz-affiliated Cronies on Total Net Value of Public Contracts by Political Affiliation of the Municipalities and Periods from 1998 to 2023

Notes:
with framework agreements, $NCV_C3R = NCV_C3 / NCV_MILL$, $N = 60,406$
Source: CRCB

A NER-es cégek korrupciós kockázata 2008 után magasabb, mint a többi cége, kivéve 2016-18

Fig. 9. Corruption Risk in Hungary
in Contracts Won by Fidesz-affiliated Cronies and Other Companies
from 1998 to 2023

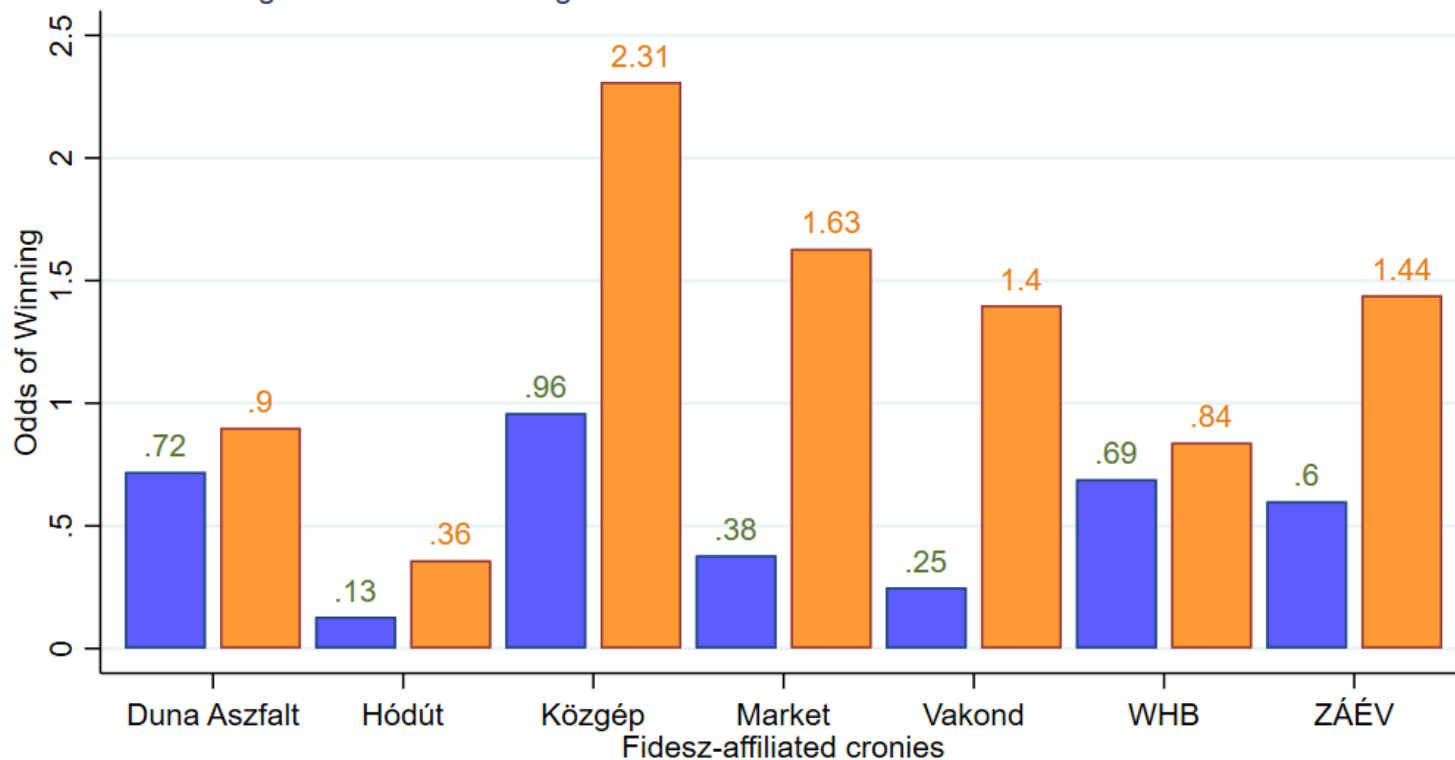

Notes:
Full sample; including framework agreements; N=346,482
Source: CRCB

Mégis miért lehetünk optimisták?
1. A NER egy sajátos hálózat
1.1. Nagy koncentrátságu, kis sűrűségű gráf: a nem centrális szereplők csak a centrumon keresztül érik el egymást.
=> A centrum kiemelésével a NER összeomlik
G-nap is bizonyították erre:
2024.03.13

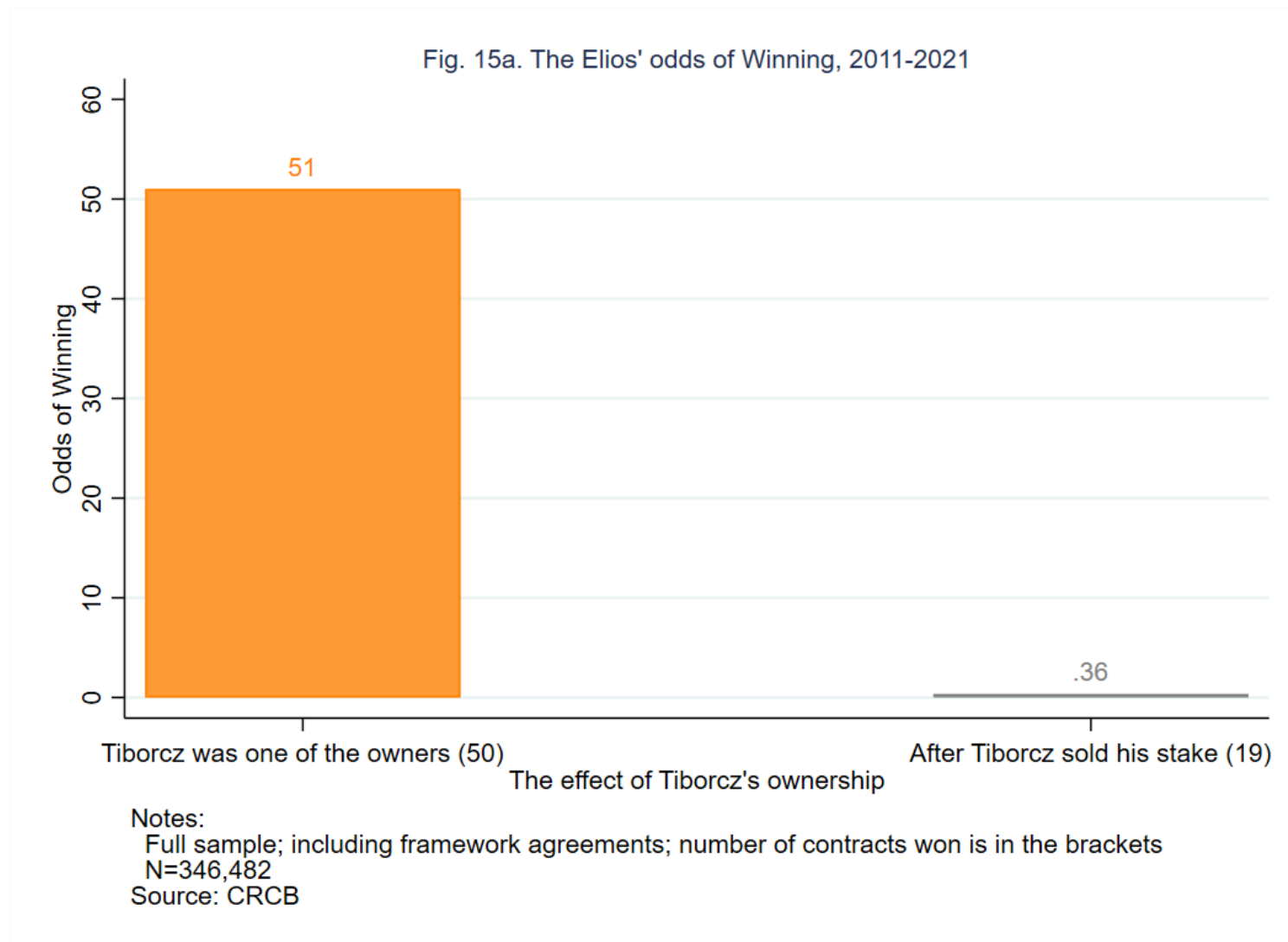
Néhány NER-es cég nyerési esélye, 2002-2023

Fig. 12. Odds of Winning of Selected Fidesz-affiliated Cronies from 2002 to 2023

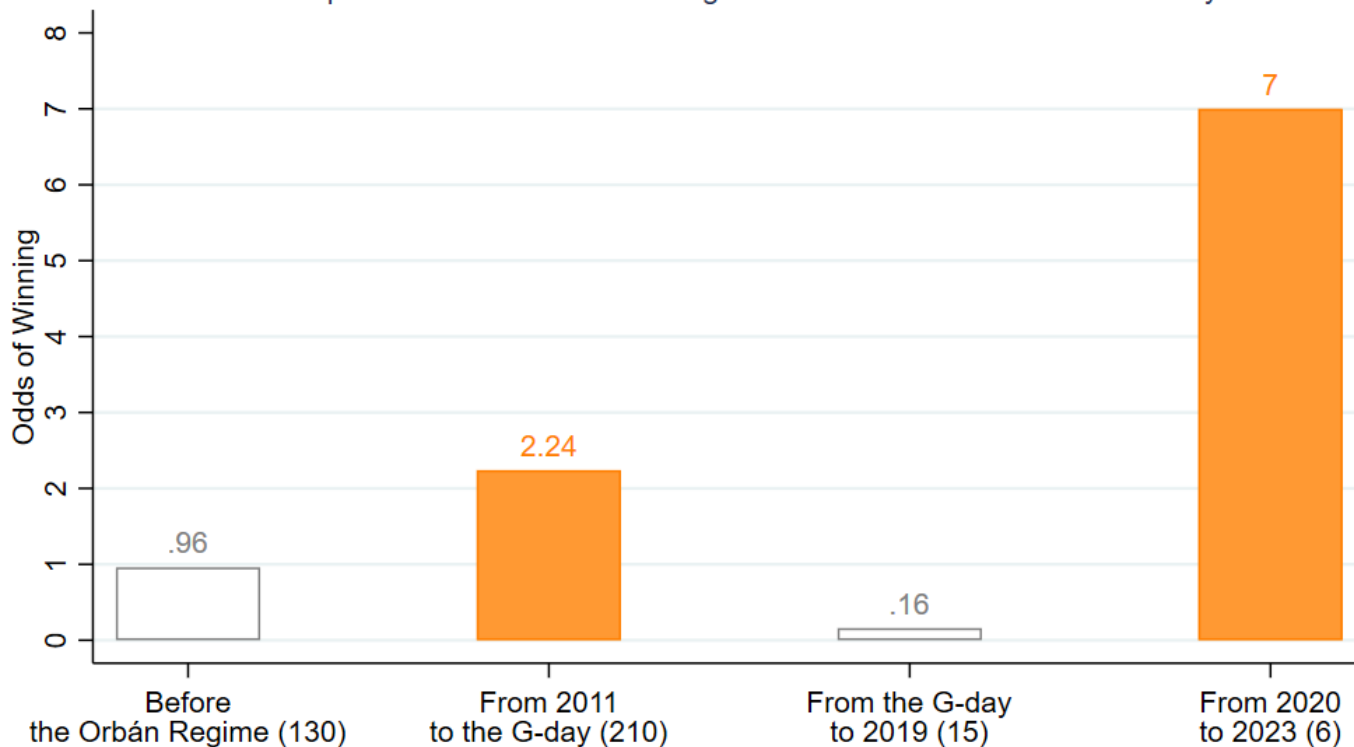
Notes:
TOP2SAMPLE; including framework agreements; N=1,947
Source: CRCB

A kleptokrata rendszer működésben. A NER nélkül összeomlik a cég: Tiborcz és az Elios

A kleptokrata rendszer működésben. A kitalált ráfizetnek: a Közgép és a G-nap

Fig. 15b. Winning Odds of the Közgép Ltd.
A Comparison Before the Orbán Regime and Before and After of the G-Day

Notes:

Full sample; including framework agreements; number of contracts won is in the brackets.

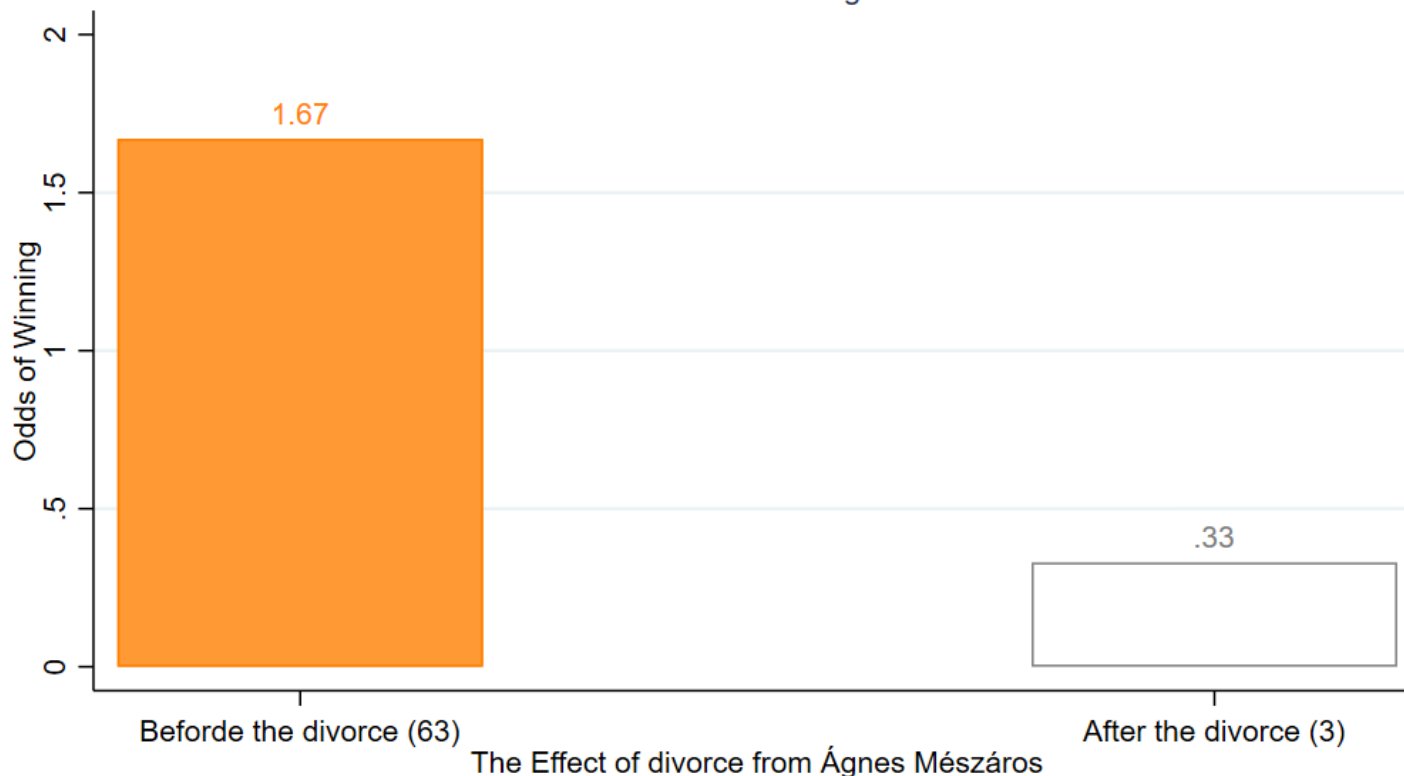
Odds of winning = (number of tenders won + 1) / (number of tenders lost + 1)

N=346,482

Source: CRCB

A kleptokrata rendszer működésben. A kitalált ráfizetnek: Homlok Zsolt és a válás

Fig. 15. Winning Odds of Zsolt Homlok's Companies (Homlok Ltd and Vasutvill Ltd) in Hungarian Public Procurement: A Comparison Before (2017–2022) and After His Divorce from Ágnes Mészáros

Notes:

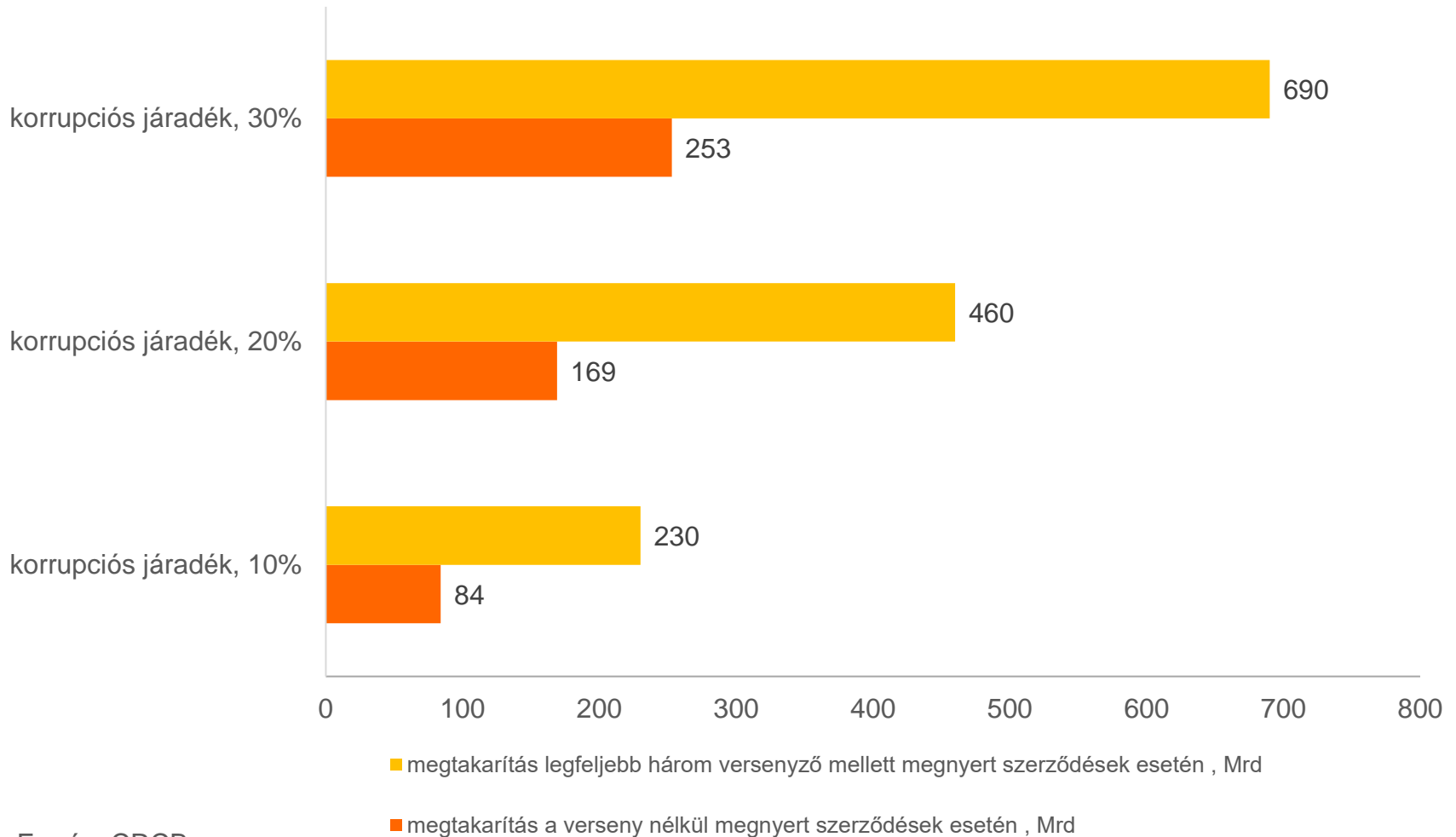
Full sample; including framework agreements; number of contracts won is in the brackets

N=346,482

Source: CRCB

Rendszerváltás: becsült közvetlen megtakarítás évente

Becsült éves aggregált megtakarítás a korrupciós járadék és korrupciós kockázat különböző szintjei mellett, közbeszerzések, Mrd Ft

Forrás: CRCB

2025. 03. 13.

Mégis miért lehetünk optimisták?

1. A NER egy sajátos hálózat

1.1. Nagy koncentráltóságú, kis sűrűségű gráf: a nem centrális szereplők csak a centrumon keresztül érik el egymást.

=> A centrum kiemelésével a NER összeomlik

G-nap is bizonyíték erre:

Mégis miért lehetünk optimisták?

1.2. A rablóállam működésének feltétele a szereplői közötti magas szintű bizalom.

=> a szereplők közötti bizalom megingása alapjaiban rendíti meg a rendszert

a G-nap hatása: nehéz a rendszert újraépíteni, mert kevés az olyan szereplő, akikben Orbán igazán bízhat

Mégis miért lehetünk optimisták?

3. A NER-rel összejátszó piaci szereplők oppurtunisták: a NER összeomlásával “átállnak”

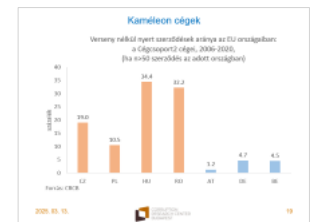
3.1. Adaptáció.

A szabályok változásához (“Mostantól nincs NER, hanem verseny lesz”) alkalmazkodnak, ezeket megtanulják és rövid idő alatt a verseny piac logikája szerint fognak viselkedni.

Hódmezővásárhely, “Nyócker”

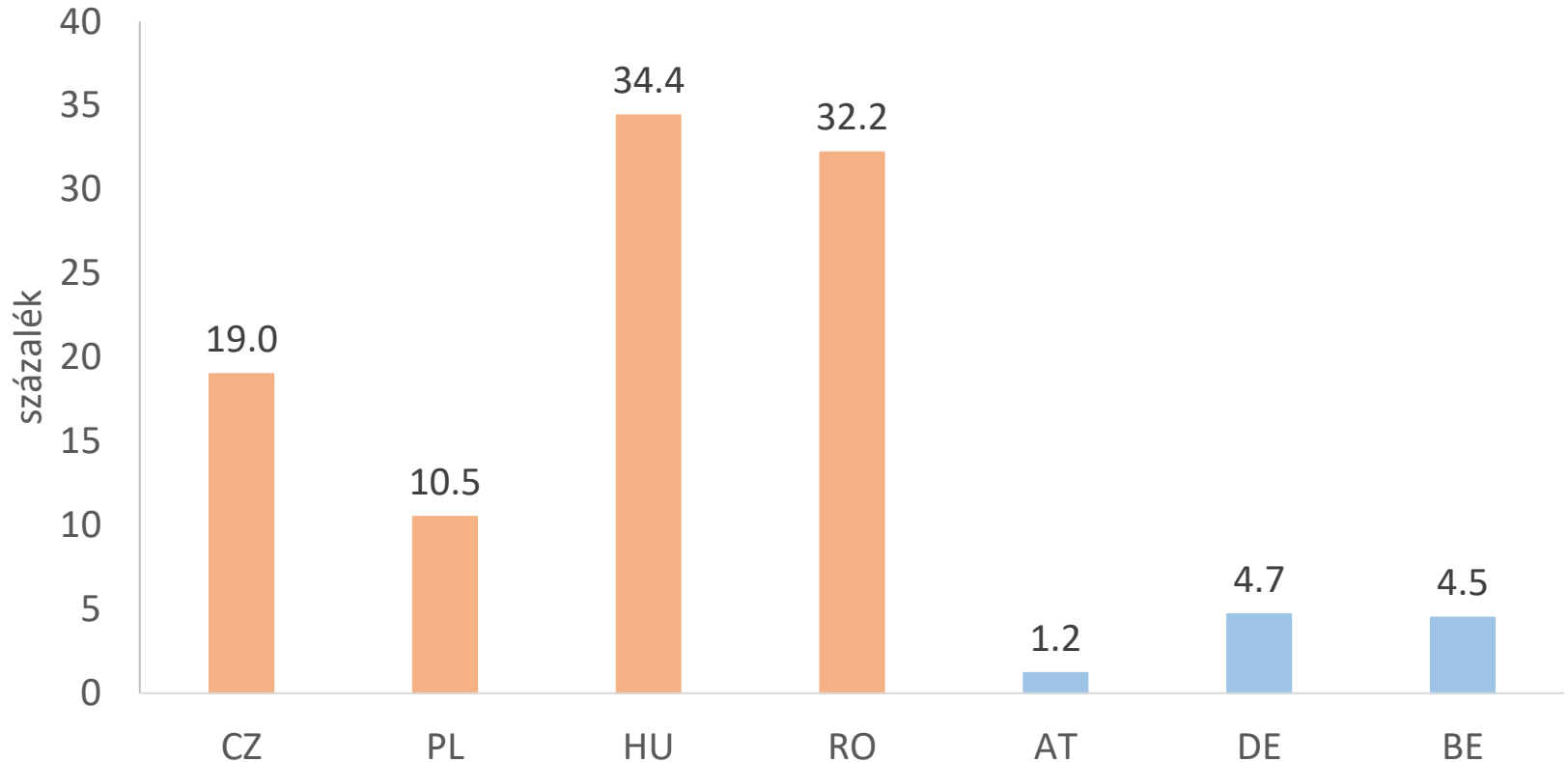
3.2. Kaméleon cégek.

Színváltók, azonnal alkalmazkodnak

Kaméleon cégek

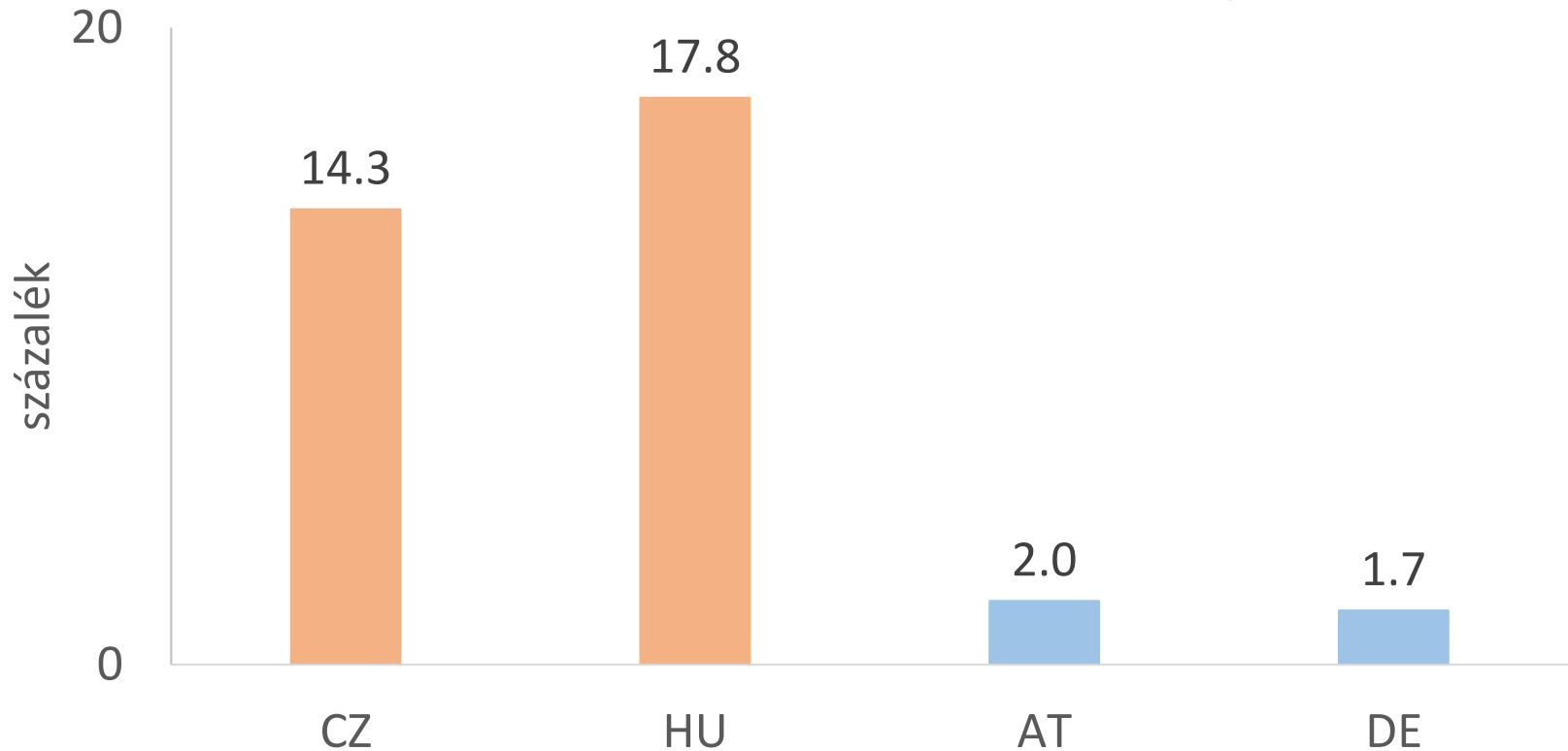
Verseny nélkül nyert szerződések aránya az EU országokban:
a Cégcsoport2 cégei, 2006-2020,
(ha $n > 50$ szerződés az adott országban)

Forrás: CRCB

Kaméleon cégek

Verseny nélkül nyert szerződések aránya az EU országokban: a Cégcsoport8 cégei, 2006-2020, (ha $n > 50$ szerződés az adott országban)

Forrás: CRCB

Köszönöm a figyelmet!

Kérünk, támogasd munkánk folytatását!

CRCB

www.crcb.eu